

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

17 septembrie 2015*

„Recurs — Ajutoare de stat — Acțiune în anulare — Articolul 263 TFUE — Admisibilitate — Ajutoare ilegale și incompatibile — Obligație de recuperare — Decizie a Comisiei Europene de a nu extinde obligația de recuperare la cumpărătorul beneficiarului ajutorului — Interesul de a exercita acțiunea — Acțiune în despăgubire și în recuperarea ajutoarelor la instanțele naționale — Calitate procesuală activă — Reclamant care nu este vizat individual”

În cauza C-33/14 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 22 ianuarie 2014,

Mory SA, în lichidare, cu sediul în Pantin (Franța),

Mory Team, în lichidare, cu sediul în Pantin,

Superga Invest, fostă Compagnie française superga d'investissement dans le service (CFSIS), cu sediul în Miraumont (Franța),

reprezentate de B. Vatieer și de F. Loubières, avocats, cu domiciliul ales în Luxemburg,

recurente,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de T. Maxian Rusche și de B. Stromsky, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ilešić, președinte de cameră, domnul A. Ó Caoimh (raportor), doamna C. Toader și domnii E. Jarašiūnas și C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: doamna L. Carrasco Marco, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 27 aprilie 2015,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 18 iunie 2015,

* Limba de procedură: franceza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Mory SA, Mory Team și Superga Invest solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene Mory și alții/Comisia (T-545/12, EU:T:2013:607, denumită în continuare „ordonanța atacată”), prin care acesta le-a respins acțiunea în anularea Deciziei C(2012) 2401 final a Comisiei din 4 aprilie 2012 privind preluarea activelor grupului Sernam în cadrul reorganizării judiciare a acestuia (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Istoricul cauzei

- 2 Recurente susțin ca erau concurente directe ale Financière Sernam, precum și ale filialelor acesteia, Sernam Services și Aster (denumite în continuare, împreună, „grupul Sernam”). Mory SA și Mory Team (denumite în continuare, împreună, „societățile Mory”) își desfășurau activitatea în sectorul serviciilor de curierat tradițional și de curierat expres anterior intrării în lichidare judiciară. Superga Invest, fostă Compagnie française superga d’investissement dans le service (CFSIS), era acționarul principal al societăților Mory.
- 3 Prin decizia din 23 mai 2001 privind ajutorul de stat NN 122/2000 (ex NJ 140/2000) (JO C 199, p. 15), Comisia a aprobat un ajutor pentru restructurarea grupului Sernam (denumită în continuare „decizia Sernam 1”).
- 4 Prin Decizia 2006/367/CE din 20 octombrie 2004 privind ajutorul de stat pus în aplicare în parte de Franța în favoarea întreprinderii Sernam (JO 2006, L 140, p. 1, denumită în continuare „decizia Sernam 2”), Comisia a confirmat că ajutorul aprobat prin decizia Sernam 1 era compatibil cu piața internă cu anumite condiții. Aceasta a relevat, de asemenea, existența unui ajutor suplimentar incompatibil cu piața internă și care trebuia, în consecință, să fie recuperat de Republica Franceză.
- 5 Prin scrisoarea din 16 iulie 2008, Comisia a informat Republica Franceză în legătură cu decizia sa de a iniția procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE cu privire la aplicarea de către aceasta din urmă a deciziei Sernam 2. Această decizie a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 9 ianuarie 2009 (JO C 4, p. 5).
- 6 La 27 iunie 2011, tribunal de commerce de Bobigny (Tribunalul Comercial din Bobigny, Franța) a dispus deschiderea procedurii reorganizării judiciare față de societățile Mory.
- 7 La 31 ianuarie 2012, tribunal de commerce de Nanterre (Tribunalul Comercial din Nanterre, Franța) a dispus deschiderea procedurii reorganizării judiciare față de Financière Sernam și de Sernam Services.
- 8 La 3 februarie 2012, tribunal de commerce de Pontoise (Tribunalul Comercial din Pontoise, Franța) a dispus deschiderea procedurii lichidării judiciare cu continuarea activității față de Aster.
- 9 La 9 martie 2012, Comisia a adoptat Decizia 2012/398/UE privind ajutorul de stat nr. SA.12522 (C 37/08) – Franța – Punerea în aplicare a deciziei Sernam 2 (JO L 195, p. 19, denumită în continuare „decizia Sernam 3”). Articolul 1 din dispozitivul acestei decizii arată că grupul Sernam a beneficiat de ajutoare de stat ilegale și incompatibile cu piața internă (denumite în continuare „ajutoarele în cauză”). Potrivit articolului 2 din acest dispozitiv, Republica Franceză trebuie să recupereze de la acest grup ajutoarele în cauză.

- 10 În aceeași zi, au fost trimise administratorului judiciar al grupului Sernam două oferte de preluare, prima din partea Geodis Calberson (denumită în continuare „Calberson”), filiala grupului Geodis (denumit în continuare „Geodis”), cu activitate în sectorul serviciilor de curierat, iar a doua din partea BMV. Oferta de preluare din partea Calberson era supusă condiției ca „nicio obligație, indiferent de natura ei, și în special nicio obligație de restituire integrală sau parțială a ajutoarelor [în cauză] plătite [grupului Sernam] să nu poată fi transferată odată cu activele preluate sau ca urmare a preluării ori să fie pusă în sarcina cumpărătorului”. Oferta prezentată de BMV nu era însoțită de o astfel de condiție, dar era prezentată ca fiind indisociabilă de oferta prezentată de Calberson și devenea caducă dacă oferta acesteia din urmă era refuzată.
- 11 La 23 martie 2012, Republica Franceză a solicitat Comisiei să confirme că obligația de rambursare a ajutoarelor în cauză nu va fi extinsă la Geodis și la BMV, în cazul preluării de către aceste societăți a unei părți din activele grupului Sernam.
- 12 Prin decizia în litigiu, Comisia a indicat Republicii Franceze că nu era necesar ca obligația de rambursare impusă grupului Sernam potrivit articolului 2 din decizia Sernam 3 să fie extinsă la Geodis și la BMV, ca urmare a lipsei de continuitate economică între grupul Sernam și acești doi cumpărători potențiali. Comisia a precizat la punctul 54 din decizia în litigiu că aceasta nu avea ca obiect caracterul prudent sau lipsit de prudență al investiției cumpărătorilor, constând în preluarea anumitor active ale grupului Sernam, și că, în consecință, aceasta nu aducea atingere aprecierii respectivei investiții din perspectiva articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 13 La 10 aprilie 2012, Calberson a depus o nouă ofertă de preluare la administratorul judiciar al grupului Sernam, care nu conținea condiția care afecta oferta sa de preluare inițială.
- 14 La 13 aprilie 2012, tribunal de commerce de Nanterre a reținut ofertele de preluare depuse de Calberson, precum și de BMV și a dispus transferul către aceștia al anumitor active ale Sernam Services, cu intrarea în posesie la 7 mai 2012.
- 15 La 10 iulie 2012, tribunal de commerce de Bobigny a dispus intrarea în lichidare judiciară a societăților Mory.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 16 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 17 decembrie 2012, recurentele au introdus o acțiune în anularea deciziei în litigiu.
- 17 Printr-un înscris depus la grefa Tribunalului la 25 martie 2013, Comisia a invocat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, pentru motivul, pe de o parte, că recurentele nu dovedeau că aveau un interes de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu și, pe de altă parte, că acestea nu erau vizate individual de această decizie, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.
- 18 Potrivit ordonanței atacate, Tribunalul a decis că recurentele nu și-au justificat interesul de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu și că, prin urmare, acțiunea lor trebuia să fie declarată inadmisibilă doar pentru acest motiv, fără a fi nevoie să se examineze cauza de inadmisibilitate invocată de Comisie, întemeiată pe faptul că acestea nu erau vizate individual de decizia în litigiu. În special, Tribunalul a considerat că nici acțiunea introdusă de societățile Mory, la 25 aprilie 2007, la tribunal administrativ de Paris (Tribunalul Administrativ din Paris, Franța), având ca obiect recuperarea ajutoarelor în cauză, nici acțiunea introdusă de acestea la 7 mai 2013 la tribunal de commerce de Paris (Tribunalul Comercial din Paris), având ca obiect obligarea în solidar, printre alții, a grupului Sernam și a Geodis la repararea prejudiciilor care le-ar fi fost cauzate de aceste societăți, nu putea să le confere un astfel de interes.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

- 19 Prin recursul formulat, recurentele solicită Curții:
- anularea ordonanței atacate;
 - trimiterea cauzei la Tribunal pentru a fi examinată pe fond și
 - amânarea pronunțării cu privire la cheltuielile de judecată.
- 20 Comisia solicită respingerea recursului și obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.
- 21 Printr-un înscris depus la grefa Curții la 19 mai 2014, Calberson a solicitat, în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, să intervină în prezenta cauză în susținerea concluziilor Comisiei.
- 22 Prin Ordonanța președintelui Curții din 27 februarie 2015, această cerere a fost respinsă.

Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

- 23 După prezentarea concluziilor avocatului general, recurentele au solicitat, printr-un înscris depus la grefa Curții la 29 iunie 2015, să se dispună redeschiderea fazei orale a procedurii. În susținerea acestei cereri, recurentele arată, în esență, că noile argumente prezentate de avocatul general în concluzii referitoare în special la calificarea deciziei în litigiu, în scopul stabilirii calității procesuale active în sensul articolului 263 TFUE, și implicațiile acestor argumente asupra examinării recursului ar merita organizarea unei dezbateri contradictorii, în ipoteza în care Curtea ar decide să soluționeze definitiv litigiul.
- 24 Trebuie amintit că Statutul Curții de Justiție și Regulamentul de procedură al Curții nu prevăd posibilitatea ca părțile să prezinte observații ca răspuns la concluziile prezentate de avocatul general (a se vedea Hotărârea Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, punctul 30 și jurisprudența citată).
- 25 În temeiul articolului 252 al doilea paragraf TFUE, avocatul general are rolul de a prezenta în mod public, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate cu privire la cauzele care, în conformitate cu Statutul Curții de Justiție, necesită intervenția sa. Nici concluziile avocatului general, nici motivarea pe care se întemeiază acestea nu sunt obligatorii pentru Curte (a se vedea Hotărârea Comisia/Parker Hannifin Manufacturing și Parker-Hannifin, C-434/1 P, EU:C:2014:2456, punctul 29, precum și jurisprudența citată).
- 26 În consecință, dezacordul unei părți față de concluziile avocatului general, oricare ar fi chestiunile pe care acesta le examinează în cadrul lor, nu poate constitui prin el însuși un motiv care să justifice redeschiderea procedurii orale (Hotărârea E.ON Energie/Comisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, punctul 62).
- 27 În aceste condiții, după ascultarea concluziilor avocatului general, Curtea poate dispune oricând redeschiderea fazei orale a procedurii, în conformitate cu articolul 83 din Regulamentul său de procedură, în special în cazul în care consideră că nu este suficient lămurită sau în cazul în care trebuie să soluționeze cauza pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților sau a părților interesate menționate la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție (Hotărârea Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, punctul 24).

- 28 Această situație nu se regăsește în speță. Astfel, recurentele și Comisia au prezentat, atât în cursul fazei scrise a procedurii, cât și în cel al fazei orale a acesteia, ansamblul argumentelor lor de fapt și de drept în susținerea pretențiilor lor, inclusiv în ceea ce privește calitatea procesuală activă în sensul articolului 263 TFUE. Astfel, după ascultarea avocatului general, Curtea consideră că dispune de toate elementele necesare pentru a se pronunța și că aceste elemente au făcut obiectul dezbaterilor desfășurate în fața sa.
- 29 Având în vedere considerațiile care precedă, Curtea apreciază că nu trebuie să dispună redeschiderea fazei orale a procedurii.

Cu privire la recurs

- 30 În susținerea recursului, recurentele invocă două motive. Primul se întemeiază pe faptul că Tribunalul ar fi săvârșit mai multe erori de drept în cadrul aprecierii interesului acestora de a exercita acțiunea în anulare împotriva deciziei în litigiu. Al doilea se întemeiază pe încălcarea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, în măsura în care Tribunalul ar fi omis să constate că ele erau vizate direct și individual de această decizie.
- 31 Cu titlu introductiv, recurentele arată că nu există o linie de demarcație între noțiunile „interes de a exercita acțiunea” și „afectare directă și individuală”. Aceste două noțiuni s-ar confunda chiar în totalitate în ceea ce privește aprecierea admisibilității unei acțiuni introduse de o parte care nu este destinată unei decizii, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Ar fi astfel illogic să se considere că o persoană vizată direct și individual de o decizie nu ar avea un interes de a exercita acțiunea. De asemenea, ar fi de neconceput ca o persoană să poată avea un interes de a exercita acțiunea fără a fi vizată direct și individual de o decizie. Considerând că aceste două noțiuni sunt distincte, Tribunalul ar fi încălcat articolul 263 al patrulea paragraf TFUE. Simpla demonstrare a faptului că o persoană este vizată direct și individual ar fi suficientă pentru a dovedi admisibilitatea acțiunii sale.

Cu privire la primul motiv

Argumentele părților

- 32 Prin intermediul primului motiv, recurentele reproșează Tribunalului faptul că a săvârșit mai multe erori de drept în cadrul examinării care l-a condus la concluzia că acestea nu își dovediseră interesul de a exercita acțiunea în anulare împotriva deciziei în litigiu.
- 33 În primul rând, recurentele arată că raționamentul Tribunalului a fost viciat de o serie de contradicții și de erori de drept atunci când a considerat, la punctele 29-35 din ordonanța atacată, că participarea Mory la procedura administrativă prealabilă adoptării deciziei Sernam 2 nu îi putea conferi acesteia un interes de a exercita acțiunea.
- 34 Mai întâi, Tribunalul s-ar contrazice prin faptul că, în condițiile în care a invocat, printre altele, la punctul 31 din ordonanța atacată, în susținerea deciziei sale potrivit căreia recurentele nu dispuneau de un interes de a exercita acțiunea, jurisprudența în materie de ajutoare de stat potrivit căreia un reclamant trebuie să demonstreze întotdeauna că decizia de compatibilitate a unui ajutor îi poate afecta poziția pe piață, ar fi afirmat, la punctul 57 din această ordonanță, că Comisia nu s-a pronunțat, prin decizia în litigiu, asupra existenței și a compatibilității eventualelor ajutoare în temeiul articolului 108 TFUE.

- 35 În continuare, considerația Tribunalului care figurează la punctul 33 din ordonanța atacată, potrivit căreia problema modalităților de recuperare a ajutoarelor în cauză privește exclusiv Comisia și statul membru respectiv, ar avea ca efect excluderea din principiu a posibilității ca o parte, alta decât acest stat membru, interesată în privința deciziei care a dispus recuperarea să aibă un interes de a exercita acțiunea împotriva unei decizii referitoare la modalitățile de recuperare a acestor ajutoare. O astfel de analiză ar contrazice dispozițiile articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, conform cărora orice persoană poate formula o acțiune împotriva unei decizii care o privește direct și individual.
- 36 În sfârșit, Tribunalul ar întreține confuzia, pe de o parte, dintre noțiunile „interes de a exercita acțiunea” și „persoană vizată” și, pe de altă parte, în ceea ce privește natura deciziei în litigiu, întrucât ordonanța atacată o califică fie drept decizie *sui generis*, fie drept decizie care se referă doar la modalitățile de recuperare sau, alteleori, drept decizie referitoare la existența sau la lipsa unui transfer de ajutor incompatibil și la eludarea unei decizii de recuperare. Aceste confuzii ar urmări să evite evidențierea faptului că Tribunalul nu ar fi adoptat, potrivit ordonanței atacate, aceeași abordare precum cea pe care o urmărea în Hotărârea Ryanair/Comisia (T-123/09, EU:T:2012:164).
- 37 În al doilea rând, recurentele apreciază că Tribunalul a săvârșit erori de drept și de apreciere atunci când a statuat, la punctele 36-51 din ordonanța atacată, că acțiunile introduse la instanțele naționale în vederea recuperării ajutoarelor în cauză și a reparării prejudiciului nu le confereau un interes de a exercita acțiunea în fața instanței Uniunii.
- 38 Mai întâi, recurentele arată în această privință că Tribunalul a statuat în mod greșit că un interes de a exercita acțiunea împotriva unei decizii a Uniunii se justifică doar prin posibilitatea unei părți de a introduce o acțiune în despăgubire la instanțele naționale. Acest interes ar putea, astfel, să rezulte și dintr-o acțiune având ca obiect recuperarea efectivă a unor ajutoare de către statul membru în cauză. Or, în speță, Mory ar fi introdus o astfel de acțiune la tribunal administrativ de Paris pentru a constrânge statul francez să recupereze ajutoarele în cauză de la toți beneficiarii succesivi ai acestora, inclusiv Geodis. Nici Comisia, nici Tribunalul nu ar avea competența de a contesta relevanța și interesul recurentelor în cadrul respectivei proceduri, din moment ce aceasta a fost inițiată în mod valabil și își urmează cursul.
- 39 În continuare, recurentele susțin că Tribunalul a considerat în mod greșit că interesul lor de a exercita acțiunea nu era dovedit pentru motivul că, timp de mulți ani, ele nu au întreprins niciun demers pentru a obține repararea prejudiciului rezultat din denaturarea concurenței cauzate de acordarea ajutoarelor în cauză. Introducerea acțiunii în despăgubire la tribunal de commerce de Paris nu ar fi devenit, astfel, posibilă decât ca urmare a adoptării deciziei Sernam 3 prin care aceste ajutoare au fost declarate incompatibile cu piața comună. În plus, această acțiune ar fi fost anunțată în cererea introductivă depusă la Tribunal și ar fi fost introdusă anterior adoptării ordonanței atacate. În orice caz, Tribunalul nu ar putea să substituie analiza instanței naționale cu propria analiză cu privire la temeinicia acțiunii în despăgubire împotriva Geodis, pentru a considera că respectiva acțiune ar fi sortită eșecului și că succesul acțiunii în anulare introduse în fața sa ar fi fără efect asupra succesului acțiunii în despăgubire pendinte în fața instanțelor naționale.
- 40 În sfârșit, recurentele consideră că o acțiune în despăgubire la instanța națională împotriva Geodis este legitimă, având în vedere că aceasta din urmă ar trebui să fie considerată ca fiind actuala beneficiară a ajutoarelor în cauză și, cu acest titlu, debitoare a obligației de a repara consecințele prejudiciabile ale acordării acestor ajutoare în detrimentul societăților Mory, în solidar cu beneficiarii succesivi și cu furnizorul acestora, Société nationale des chemins de fer français (SNCF). În plus, în cazul în care decizia în litigiu ar fi anulată, recurentele ar putea invoca împotriva Geodis, în fața instanței naționale, teoria de drept francez denumită a „îmbogățirii fără justă cauză”.
- 41 În al treilea rând, recurentele reproșează Tribunalului că a negat existența unui interes al Superga Invest de a exercita acțiunea, refuzând să considere că acesta decurge din interesul societăților Mory, al căror acționar principal este Superga Invest, de a exercita acțiunea.

- 42 În al patrulea rând, recurentele reproșează Tribunalului că a statuat la punctele 54-58 din ordonanța atacată că nu au fost private de dreptul lor procedural de a obține inițierea unei proceduri oficiale de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE.
- 43 Mai întâi, recurentele afirmă că, în timp ce ele sesizaseră Comisia cu privire la existența unor riscuri de eludare rezultând din operațiunea de cesiune preconizată, această instituție, prin adoptarea deciziei în litigiu, a respins inițierea unei proceduri de investigare aprofundate și a adus atingere drepturilor lor procedurale. Recurentele ar fi fost private, astfel, de posibilitatea de a obține o investigare aprofundată a aplicării abuzive a deciziei Sernam 3, iar nu a unor ajutoare noi.
- 44 În continuare, recurentele consideră că Tribunalul a evitat în mod intenționat să examineze dacă ele erau vizate direct și individual de decizia în litigiu, pentru a eluda chestiunea naturii acestei decizii în litigiu, calificată de Comisie drept decizie *sui generis*. Or, întrucât sunt afectate individual de decizia menționată, o acțiune formulată de recurente împotriva acesteia ar fi admisibilă, pentru ca Tribunalul să verifice dacă Comisia era competentă să adopte aceeași decizie, în pofida lipsei unui temei juridic.
- 45 În sfârșit, recurentele reproșează Tribunalului că a considerat, la punctul 33 din ordonanța atacată, că decizia în litigiu, dat fiind că nu are ca obiect compatibilitatea unor ajutoare de stat cu piața internă, ci modalitățile de recuperare a ajutoarelor în cauză, privește doar Comisia și statul membru căruia îi revine obligația de recuperare. Chestiunea care trebuie examinată nu ar fi, astfel, dacă societății Geodis i-au fost acordate noi ajutoare, ci dacă condițiile în care trebuia să se realizeze preluarea activelor grupului Sernam de către Geodis constituiau o aplicare corectă a deciziei Sernam 3 sau, dimpotrivă, o aplicare abuzivă a acestei decizii. Având în vedere că o modalitate de recuperare poate constitui o aplicare abuzivă a unei decizii de recuperare a unui ajutor, Comisia ar trebui să inițieze procedura oficială de investigare în cazul în care are îndoieli serioase în această privință.
- 46 Potrivit Comisiei, afirmațiile recurentelor sunt nefondate pentru două motive. Pe de o parte, la momentul depunerii acțiunii în anulare, societățile Mory erau în lichidare și nu mai erau, prin urmare, concurente ale niciunei întreprinderi. Pe de altă parte, anularea deciziei în litigiu nu ar prezenta un interes real în cadrul unei acțiuni în despăgubire în fața instanței naționale ca urmare a prejudiciului concurențial pe care acestea l-ar fi suferit în trecut.
- 47 Comisia arată, cu titlu introductiv, că argumentele expuse în primul rând și în al patrulea rând în cadrul acestui motiv nu au legătură cu interesul de a exercita acțiunea, ci cu calitatea procesuală activă a recurentelor. Aceste argumente nu ar putea fi, prin urmare, de natură să demonstreze un astfel de interes de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu.
- 48 În rest, Comisia apreciază că nici acțiunea în recuperare, nici acțiunea în despăgubire introduse la instanțele naționale nu conferă recurentelor un interes de a exercita acțiunea în fața instanței Uniunii.
- 49 În ceea ce privește prima dintre aceste acțiuni, introdusă la tribunal administrativ de Paris, Comisia susține că, întrucât societățile Mory subzistă doar pentru nevoile lichidării, este exclus ca acestea să poată considera drept un interes de a exercita acțiunea împrejurarea restabilirii poziției lor concurențiale, prin recuperarea ajutoarelor în cauză. În acțiunea lor în fața Tribunalului, recurentele nu ar fi invocat, de altfel, decât posibilitatea de a iniția o acțiune în despăgubire pentru a încerca să justifice un interes de a exercita acțiunea. Pe de altă parte, nu ar fi admisibil ca recurentele să invoce în stadiul recursului argumentul potrivit căruia acțiunea în recuperare în fața tribunal administrativ de Paris urmărește, de asemenea, recuperarea ajutoarelor în cauză de la Geodis. Astfel, această extindere a acțiunii ar fi fost efectuată după ce a fost dată ordonanța atacată, iar cererea introductivă în fața Tribunalului nu ar conține acest argument.
- 50 În subsidiar, Comisia consideră că nu este nicidecum dovedit că această acțiune la tribunal administrativ de Paris este fondată și că are vreo șansă de succes în dreptul național. În plus, potrivit acestei instituții, s-ar părea că, în urma adoptării deciziei Sernam 3, respectiva instanță națională se

orientează spre o ordonanță de constatare a lipsei necesității de a se pronunța. Astfel, odată ce s-a pronunțat Comisia, precum în speță, declarând ajutoarele în cauză incompatibile cu piața internă și dispunând recuperarea lor, procedura inițiată anterior în fața instanței naționale ar rămâne fără obiect.

- 51 În ceea ce privește a doua dintre aceste acțiuni, introdusă la tribunal de commerce de Paris, Comisia arată că nu este suficient, pentru a justifica un interes privind anularea unei decizii a Comisiei, ca reclamantul din procedura în fața instanței Uniunii să invoce orice acțiune în despăgubire care poate fi introdusă în viitor sau, eventual, deja introdusă la o instanță națională, pentru motivul că anularea acestei decizii de către instanța Uniunii ar facilita succesul acțiunii sale în despăgubire, fără a demonstra, în plus, că aceasta poate avea în mod rezonabil șanse de succes în caz de anulare a deciziei Comisiei. În acest context, deși Tribunalul nu trebuie să se substituie instanței naționale pentru a statua cu privire la temeinicia acțiunii în despăgubire cu care este sesizată instanța națională, i-ar reveni totuși obligația de a controla dacă reclamantii au dovedit existența unui interes real de a solicita anularea unei decizii a Comisiei pentru a susține această acțiune în despăgubire.
- 52 În speță, Comisia consideră că o astfel de dovadă lipsește. Aprecierea Tribunalului cu privire la acest aspect ar fi exactă și, pe de altă parte, ar aparține domeniului factual care nu este supus controlului Curții în cadrul unui recurs. Recurentele ar fi introdus acțiunea în despăgubire doar pentru a răspunde argumentației prezentate de Comisie în cadrul excepției de inadmisibilitate, la mai mult de un an după adoptarea deciziei Sernam 3. În ceea ce privește posibilitatea de a invoca împotriva Geodis un argument întemeiat pe teoria de drept francez denumită a „îmbogățirii fără justă cauză”, acesta ar fi prezentat pentru prima dată în cadrul recursului și ar fi, pentru acest motiv, vădit inadmisibil. În orice caz, nicio argumentație serioasă nu ar fi prezentată în susținerea acestei teorii.
- 53 În sfârșit, Comisia apreciază că Tribunalul a constatat în mod întemeiat la punctul 53 din ordonanța atacată că, întrucât nu mai aveau activitate, societățile Mory nu puteau suferi vreo perturbare concurențială ale cărei consecințe le-ar suporta Superga Invest.

Aprecierea Curții

- 54 Prin intermediul primului motiv, recurentele arată că Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept atunci când a apreciat că acestea nu și-au dovedit interesul de a exercita acțiunea în anularea deciziei în litigiu, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.
- 55 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, o acțiune în anulare introdusă de o persoană fizică sau juridică nu este admisibilă decât în măsura în care această persoană are un interes să obțină anularea actului atacat. Un astfel de interes presupune ca anularea acestui act să poată avea, în sine, consecințe juridice și ca acțiunea să poată astfel aduce, prin rezultatul său, un beneficiu părții care a introdus-o (a se vedea în special în acest sens Hotărârea Comisia/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, punctul 63, Hotărârea ACEA/Comisia, C-319/09 P, EU:C:2011:857, punctul 67, Hotărârea Stichting Woonpunt și alții/Comisia, C-132/12 P, EU:C:2014:100, punctul 67, precum și Hotărârea Stichting Woonlinie și alții/Comisia, C-133/12 P, EU:C:2014:105, punctul 54).
- 56 Interesul unui reclamant de a exercita acțiunea trebuie să fie născut și actual (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, punctul 65, și Hotărârea Planet/Comisia, C-564/13 P, EU:C:2015:124, punctul 34). Acesta nu poate privi o situație viitoare și ipotetică (a se vedea în acest sens Hotărârea Stroggoli/Curtea de conturi, 204/85, EU:C:1987:21, punctul 11, precum și Hotărârea Cañas/Comisia, C-269/12 P, EU:C:2013:415, punctele 16 și 17).

- 57 În raport cu obiectul acțiunii, interesul reclamantului de a exercita acțiunea trebuie să existe la momentul introducerii acesteia, sub sancțiunea inadmisibilității, și trebuie să existe în continuare, până la momentul pronunțării hotărârii judecătorești, sub sancțiunea nepronunțării asupra fondului (a se vedea în acest sens Hotărârea Abdulrahim/Consiliul și Comisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punctul 61, precum și Hotărârea Cañas/Comisia, C-269/12 P, EU:C:2013:415, punctul 15).
- 58 Interesul de a exercita acțiunea constituie astfel condiția esențială și primordială a oricărei acțiuni în justiție (a se vedea în acest sens Ordonanța S./Comisia, 206/89 R, EU:C:1989:333, punctul 8, și Hotărârea Andechser Molkerei Scheitz/Comisia, C-682/13 P, EU:C:2015:356, punctul 27).
- 59 În plus, admisibilitatea unei acțiuni introduse de o persoană fizică sau juridică împotriva unui act al cărui destinatar nu este această persoană, în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, este supusă condiției de a-i fi recunoscută calitatea procesuală activă, care există în două ipoteze. Pe de o parte, o astfel de acțiune poate fi formulată cu condiția ca acest act să o privească direct și individual. Pe de altă parte, o astfel de persoană poate introduce o acțiune împotriva unui act normativ care nu presupune măsuri de executare dacă acesta o privește direct (a se vedea în acest sens în special Hotărârea Telefónica/Comisia, C-274/12 P, EU:C:2013:852, punctul 19, și Hotărârea Stichting Woonpunt și alții/Comisia, C-132/12 P, EU:C:2014:100, punctul 44).
- 60 În speță, trebuie să se constate, în primul rând, că Tribunalul, la punctul 59 de ordonanța atacată, a constatat inadmisibilitatea acțiunii în anularea deciziei în litigiu, introdusă de recurente în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, pentru simplul motiv că acestea nu și-au justificat interesul de a exercita acțiunea, fără a examina, pe de altă parte, dacă recurentele menționate aveau, de asemenea, calitate procesuală activă în sensul aceleiași dispoziții.
- 61 În aceste condiții, rezultă că motivele pentru care Tribunalul a considerat la punctele 29-35 și 55-58 din ordonanța atacată că, pe de o parte, Mory nu era vizată individual de decizia în litigiu și, pe de altă parte, că recurentele nu au fost private, în lipsa inițierii procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE, de beneficiul drepturilor lor procedurale nu sunt de natură să susțină dispozitivul acestei ordonanțe, întrucât motivele respective nu aveau legătură cu examinarea interesului, ci a calității procesuale active, aspect pe care Tribunalul însuși l-a subliniat, de altfel, la punctele 30 și 34 din ordonanța menționată.
- 62 În această privință, recurentele arată în mod greșit că simpla împrejurare că o persoană fizică sau juridică este vizată direct și individual demonstrează în mod necesar interesul acesteia de a exercita acțiunea. Astfel, după cum reiese din cuprinsul punctelor 55-59 din prezenta hotărâre, interesul de a exercita acțiunea și calitatea procesuală activă constituie condiții de admisibilitate distincte pe care o persoană fizică sau juridică trebuie să le îndeplinească cumulativ pentru a formula o acțiune în anulare admisibilă în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE (a se vedea în acest sens în special Hotărârea Stichting Woonpunt și alții/Comisia, C-132/12 P, EU:C:2014:100, punctele 67 și 68, precum și Hotărârea Stichting Woonlinie și alții/Comisia, C-133/12 P, EU:C:2014:105, punctele 54 și 55).
- 63 Din considerațiile care precedă rezultă că argumentația expusă de recurente în cadrul primului motiv în susținerea recursului lor, în măsura în care aceasta critică ordonanța atacată pentru motivul că a considerat că recurentele nu aveau calitate procesuală activă, trebuie să fie respinsă ca fiind în parte inoperantă și în parte nefondată.
- 64 În al doilea rând, trebuie analizat primul motiv al recurentelor, în măsura în care este îndreptat împotriva considerațiilor Tribunalului care figurează la punctele 36-51 din ordonanța atacată, potrivit cărora acesta a respins argumentația lor, potrivit căreia interesul acestora de a exercita acțiunea rezulta, în speță, din acțiunea introdusă la 25 aprilie 2007 de societățile Mory la tribunal administrativ de Paris, având ca obiect recuperarea ajutoarelor în cauză, precum și din acțiunea în despăgubire pe

care acestea au introdus-o la 7 mai 2013, la tribunal de commerce de Paris, având ca obiect obligarea în solidar, printre alții, a grupului Sernam și a Geodis la repararea prejudiciului pe care acesta din urmă le-ar fi cauzat recurentelor.

- 65 În această privință, Tribunalul a subliniat, pe de o parte, la punctele 39 și 40 din ordonanța atacată, că acțiunea având ca obiect recuperarea ajutoarelor în cauză introdusă la instanța națională nu urmărea repararea unui prejudiciu pe care recurentele susțin că l-ar fi suferit.
- 66 Pe de altă parte, după ce a subliniat, la punctul 41 din ordonanța atacată, că, timp de mulți ani, recurentele nu au întreprins niciun demers pentru a obține repararea pretinsului prejudiciu rezultat din denaturarea concurenței cauzată de aceste ajutoare, Tribunalul a statuat la punctele 42-49 din această ordonanță că nici acțiunea în despăgubire introdusă de acestea la tribunal de commerce de Paris, ulterior introducerii acțiunii în anulare la instanța Uniunii, nu le conferea un interes de a exercita acțiunea în fața acesteia din urmă, din moment ce nu demonstraseră că Geodis putea să le cauzeze un prejudiciu, astfel încât aveau un temei pentru a introduce o acțiune în răspundere împotriva acesteia la instanța națională.
- 67 În această privință, Tribunalul a subliniat, mai întâi, la punctele 44 și 45 din ordonanța atacată că, întrucât au preluat activele grupului Sernam la o dată ulterioară deschiderii procedurii de reorganizare judiciară a societăților Mory, această preluare nu poate fi cauza intrării lor în lichidare judiciară și că, prin urmare, Geodis nu poate fi considerată responsabilă pentru situația lor financiară precară. În continuare, Tribunalul a subliniat la punctul 47 din această ordonanță că nu era dovedit nici că Geodis, prin simplul fapt că a preluat unele dintre activele grupului Sernam, ar putea, în teorie, să fie considerată răspunzătoare, în temeiul dreptului național, pentru pretinsul prejudiciu pe care acest grup l-ar fi cauzat recurentelor. În sfârșit, în măsura în care recurentele menționează prejudiciul care le-ar putea fi cauzat de Geodis prin preluarea anumitor active ale grupului Sernam fără a fi obligată să restituie ajutoarele în cauză, Tribunalul a considerat la punctul 48 din ordonanța menționată că, din moment ce societățile Mory și-au încetat orice activitate economică de la intrarea lor în lichidare, acestea nu pot suferi niciun prejudiciu cauzat de cumpărător.
- 68 Este necesar să se observe de la bun început că, deși Tribunalul este, desigur, singurul competent să constate și să aprecieze faptele și, în principiu, să analizeze elementele de probă pe care le reține în susținerea acestor fapte, Curtea este competentă să își exercite controlul, având în vedere că Tribunalul a calificat natura lor juridică și a dedus din aceasta consecințe juridice (a se vedea în acest sens Hotărârea E.ON Energie/Comisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, punctele 64 și 65, precum și jurisprudența citată). În consecință, aspectul dacă, având în vedere astfel de fapte și elemente de probă, anularea deciziei în litigiu de către instanța Uniunii este de natură să le confere recurentelor un beneficiu în cadrul unei acțiuni introduse la instanțele naționale, care poate dovedi interesul lor de a exercita acțiunea la instanța Uniunii, este o chestiune de drept care intră sub incidența controlului pe care Curtea îl exercită în cadrul unui recurs.
- 69 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, o acțiune în anulare poate menține un interes drept temei al unei eventuale acțiuni în răspundere (a se vedea în acest sens Hotărârea Könecke Fleischwarenfabrik/Comisia, 76/79, EU:C:1980:68, punctul 9, Hotărârea Franța și alții/Comisia, C-68/94 și C-30/95, EU:C:1998:148, punctul 74, Ordonanța Lech-Stahlwerke/Comisia, C-111/99 P, EU:C:2001:58, punctele 19 și 20, Ordonanța Comisia/Provincia di Imperia, C-183/08 P, EU:C:2009:136, punctul 30, precum și Hotărârea Abdulrahim/Consiliul și Comisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punctul 64).
- 70 Menținerea unui astfel de interes de a exercita acțiunea trebuie să fie apreciată *in concreto*, ținând seama în special de consecințele nelegalității pretinse și de natura prejudiciului despre care se pretinde că ar fi fost suferit (Hotărârea Abdulrahim/Consiliul și Comisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punctul 65).

- 71 În speță, astfel cum reiese, în esență, din cuprinsul punctului 46 din ordonanța atacată, prejudiciul invocat de recurente rezultă din faptul că grupul Sernam a beneficiat timp de zece ani de ajutoare ilegale și incompatibile cu piața internă, acordate de Republica Franceză și a căror restituire, potrivit deciziei Sernam 3, a fost dispusă de Comisie.
- 72 Or, prin decizia în litigiu, Comisia a informat Republica Franceză că această obligație de restituire nu va fi extinsă la Geodis în cazul preluării de către aceasta a unei părți din activele grupului Sernam, din moment ce, în lipsa continuității economice, nu era dovedit că Geodis va avea folosința efectivă a ajutoarelor în cauză.
- 73 Rezultă de aici că, prin adoptarea acestei decizii, Geodis, care a preluat efectiv ulterior anumite activități ale grupului Sernam, este la adăpost de această obligație de restituire, având în vedere că nu poate fi considerată beneficiar al ajutoarelor în cauză.
- 74 După cum a arătat avocatul general la punctul 91 din concluzii, această simplă împrejurare este de natură să demonstreze că recurente au un interes în solicitarea anulării deciziei în litigiu, din moment ce acțiunea lor în despăgubire la instanțele naționale, în măsura în care urmărește să obțină repararea prejudiciului pe care acestea pretind că l-au suferit în urma acordării ajutoarelor în cauză, se bazează tocmai pe premisa că Geodis trebuie, în calitate de cumpărătoare, să fie considerată beneficiarul lor.
- 75 Astfel, întrucât anularea deciziei în litigiu poate avea drept consecință faptul că Geodis ar trebui de acum înainte să fie considerată beneficiarul ajutoarelor în cauză, a căror acordare ar fi cauzat prejudiciul pretins de recurente, o astfel de anulare ar fi, în sine, de natură să sporească șansele de succes ale acțiunii în despăgubire introduse la tribunal de commerce de Paris, în măsura în care aceasta este îndreptată împotriva Geodis, și, prin urmare, să le confere un avantaj în cadrul acestei acțiuni.
- 76 În această privință, nu s-ar putea impune, contrar celor statuate de Tribunal la punctul 47 din ordonanța atacată, ca recurente să demonstreze că, potrivit dreptului național, Geodis ar putea efectiv să fie considerată responsabilă pentru prejudiciul invocat pentru simplul fapt al preluării activelor grupului Sernam. Instanța Uniunii nu are, astfel, obligația ca, în vederea examinării interesului de a exercita acțiunea în fața sa, să aprecieze probabilitatea temeiniciei unei acțiuni introduse la instanțele naționale în temeiul dreptului intern și, prin urmare, să se substituie acestora în vederea unei astfel de aprecieri. Este, în schimb, necesar, dar suficient ca, prin rezultatul său, acțiunea în anulare introdusă la instanța Uniunii să poată aduce un beneficiu părții care a introdus-o. Or, acesta este cazul în speță, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 74 și 75 din prezenta hotărâre.
- 77 De asemenea, nu prezintă relevanță, spre deosebire de ceea ce a arătat Tribunalul la punctul 48 din ordonanța atacată, faptul că societățile Mory și-au încetat orice activitate economică de la data lichidării lor, din moment ce prejudiciul invocat de recurente, după cum a recunoscut însăși Comisia în ședință, rezultă tocmai din denaturarea concurenței cauzată de acordarea ajutoarelor în cauză într-o perioadă în care este cert că societățile Mory desfășurau o activitate economică pe piața în discuție și că, prin urmare, erau concurente ale beneficiarului acestor ajutoare.
- 78 Pentru același motiv, este lipsit de relevanță faptul că preluarea de către Geodis a unor active ale grupului Sernam, fiind ulterioară datei la care societățile Mory au intrat în reorganizare judiciară, împrejurare subliniată de Tribunal la punctele 44 și 45 din ordonanța atacată, nu este cauza intrării în lichidare judiciară a acestor din urmă societăți.
- 79 Trebuie adăugat că Comisia le reproșează, de asemenea, în mod greșit recurentelor, în stadiul prezentului recurs, că au introdus acțiunea în despăgubire la instanța națională la o dată ulterioară celei a introducerii acțiunii în anulare la Tribunal. Astfel, reiese din jurisprudența Curții amintită la

punctele 56 și 69 din prezenta hotărâre că eventualitatea unei acțiuni în despăgubire este suficientă pentru a constitui temeiul unui astfel de interes de a exercita acțiunea, în măsura în care acesta nu este ipotetic. Or, în speță, nu se contestă că recurente au anunțat introducerea acestei acțiuni în despăgubire în cererea lor introductivă prezentată în fața Tribunalului și că aceasta, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 42 din ordonanța atacată, a fost introdusă efectiv înaintea adoptării ordonanței atacate.

- 80 În plus, trebuie, de asemenea, să se constate că anularea deciziei în litigiu ar putea de asemenea, prin ea însăși, să confere un avantaj recurentelor în cadrul acțiunii pe care au introdus-o la tribunal administrativ de Paris pentru a constrânge statul francez să recupereze ajutoarele în cauză, din moment ce această anulare ar avea ca efect faptul că Geodis nu ar mai fi în mod necesar scutită de obligația de restituire întemeiată pe decizia în litigiu, astfel încât anularea acesteia din urmă ar fi de natură să sporească șansele de succes ale respectivei acțiuni la tribunal administrativ de Paris.
- 81 Tribunalul a săvârșit, prin urmare, o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 40 din ordonanța atacată, că această din urmă acțiune nu era de natură să confere recurentelor un interes de a exercita acțiunea pentru simplul motiv că aceasta nu urmărea repararea prejudiciului despre care se pretinde că ar fi fost suferit, întrucât interesul de a exercita acțiunea poate să decurgă, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 40 din concluzii, din orice acțiune în fața instanțelor naționale în cadrul căreia eventuala anulare a actului atacat în fața instanței Uniunii poate aduce un beneficiu reclamantului.
- 82 În această privință, Comisia susține în mod greșit că acțiunea introdusă de recurente la tribunal administrativ de Paris nu este aptă să constituie un temei pentru interesul recurentelor de a exercita acțiunea la instanța Uniunii pentru motivul că această acțiune urmărește doar recuperarea ajutoarelor în cauză de la grupul Sernam, iar nu de la Geodis. Astfel, reiese cu claritate din dosarul prezentat Curții că acțiunea respectivă se extindea la beneficiarii succesivi ai ajutoarelor în cauză. Întrucât recurente au menționat, în plus, în mod explicit această extindere a acțiunii lor în înscrisurile lor în fața Tribunalului, este necesar să se respingă excepția de inadmisibilitate invocată de Comisie pentru motivul că acest argument al recurentelor nu a fost prezentat în cadrul procedurii în fața Tribunalului.
- 83 Pe de altă parte, deși nu poate fi, desigur, exclus ca adoptarea deciziei Sernam 3, în măsura în care aceasta dispune recuperarea ajutoarelor în cauză, sau încetarea activităților economice ale societăților Mory să poată, eventual, afecta interesul recurentelor de a exercita acțiunea în fața tribunal administrativ de Paris, această împrejurare nu are, în schimb, vreun efect, contrar celor susținute de Comisie, printre altele, în ședință, asupra interesului aceluiași recurent de a exercita acțiunea în fața instanței Uniunii, având în vedere că, prin rezultatul său, acțiunea în anulare introdusă la aceasta poate influența soluția acțiunii la instanța națională având ca obiect recuperarea ajutoarelor în cauză.
- 84 Rezultă din ceea ce precedă, în special din cuprinsul punctelor 77, 78 și 83 din prezenta hotărâre, că Tribunalul a săvârșit, de asemenea, o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 52-54 din ordonanța atacată, că Superga Invest, în calitate de acționar principal al societăților Mory, nu își dovedise interesul de a exercita acțiunea, din moment ce, întrucât aceste din urmă societăți nu mai aveau activitate, ele nu puteau suferi vreo perturbare concurențială ale cărei consecințe le-ar suporta Superga Invest. Întrucât interesul Superga Invest de a exercita acțiunea se confundă cu cel al societăților Mory, aceasta are de asemenea, pentru identitate de motive, un astfel de interes în fața instanței Uniunii.
- 85 Având în vedere ansamblul acestor considerații, este necesar să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că recurente nu și-au dovedit interesul de a exercita acțiunea, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, în vederea obținerii anulării deciziei în litigiu.

- 86 În aceste condiții, este necesar ca primul motiv al recurentelor în susținerea recursului să fie declarat ca întemeiat.
- 87 Prin urmare, este necesar să se anuleze ordonanța atacată, fără a fi necesară examinarea celui de al doilea motiv invocat de recurente în susținerea recursului lor.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

- 88 În conformitate cu articolul 61 din Statutul Curții de Justiție, în cazul în care recursul este întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. În acest caz, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.
- 89 În speță, Curtea apreciază că dispune de elementele necesare pentru a se pronunța în mod definitiv cu privire la excepția de inadmisibilitate invocată de Comisie în cursul procedurii în primă instanță.
- 90 În primul rând, este necesar, pentru motivele prezentate la punctele 74-85 din prezenta hotărâre, să se respingă excepția de inadmisibilitate menționată, în măsura în care aceasta reproșează recurentelor o lipsă a interesului de a exercita acțiunea.
- 91 În al doilea rând, în măsura în care această excepție reproșează recurentelor o lipsă a calității procesuale active, trebuie amintit că, după cum s-a arătat deja la punctul 59 din prezenta hotărâre, articolul 263 al patrulea paragraf TFUE prevede două cazuri în care calitatea procesuală activă este recunoscută unei persoane fizice sau juridice pentru a formula o acțiune împotriva unui act al cărei destinatar nu este. Pe de o parte, o astfel de acțiune poate fi formulată cu condiția ca acest act să o privească direct și individual. Pe de altă parte, o astfel de persoană poate introduce o acțiune împotriva unui act normativ care nu presupune măsuri de executare dacă acesta o privește direct.
- 92 Întrucât decizia în litigiu, care a fost adresată Republicii Franceze, nu constituie un act normativ potrivit articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, din moment ce nu este un act cu aplicabilitate generală (a se vedea în acest sens Hotărârea Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctul 56), este necesar să se verifice dacă recurente sunt vizate direct și individual de această decizie, în sensul dispoziției menționate.
- 93 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, alți subiecți decât destinatarii unei decizii nu pot pretinde că aceasta îi vizează individual decât dacă această decizie îi afectează în considerarea anumitor calități care le sunt specifice sau a unei situații de fapt care îi caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, îi individualizează într-un mod analog celui în care este individualizat destinatarul unei astfel de decizii (a se vedea în special Hotărârea Plaumann/Comisia, 25/62, EU:C:1963:17, punctul 223, Hotărârea Sniace/Comisia, C-260/05 P, EU:C:2007:700, punctul 53, Hotărârea 3F/Comisia, C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 29, precum și Hotărârea T & L Sugars și Sidul Açucares/Comisia, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punctul 63).
- 94 Întrucât acțiunea în primă instanță privește o decizie a Comisiei în materia ajutoarelor de stat, trebuie subliniat că, în cadrul procedurii de verificare a ajutoarelor de stat prevăzute la articolul 108 TFUE, se impune să se distingă, pe de o parte, faza preliminară a examinării ajutoarelor, instituită la alineatul (3) al acestui articol, al cărei obiect este numai acela de a permite Comisiei să își formeze o primă opinie cu privire la compatibilitatea parțială sau totală a ajutorului respectiv, și, pe de altă parte, faza procedurii de investigare, prevăzută la alineatul (2) al articolului menționat. Numai în cadrul acestei din urmă proceduri, care este destinată să permită Comisiei să obțină informații complete cu privire la toate datele cauzei, tratatul prevede obligația Comisiei de a pune în întârziere persoanele interesate pentru a-și prezenta observațiile (a se vedea în special Hotărârea 3F/Comisia, C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 30 și jurisprudența citată).

- 95 Rezultă de aici că, atunci când, fără a iniția procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE, Comisia constată, printr-o decizie adoptată în temeiul alineatului (3) al aceluiași articol, că un ajutor este compatibil cu piața internă, beneficiarii acestor garanții procedurale nu pot obține respectarea acestora decât dacă au posibilitatea să conteste decizia menționată în fața instanței Uniunii. Din aceste motive, instanța menționată declară admisibilă o acțiune având ca obiect anularea unei astfel de decizii, introdusă de o parte în cauză în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, atunci când autorul acțiunii urmărește, prin introducerea acesteia, protecția drepturilor procesuale conferite de această din urmă dispoziție (a se vedea în acest sens în special Hotărârea 3F/Comisia, C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 31 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea Comisia/Kronoply și Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 47).
- 96 Curtea a avut ocazia să precizeze că astfel de părți în cauză sunt persoanele, întreprinderile sau asocierile ale căror interese sunt eventual afectate de acordarea unui ajutor, cu alte cuvinte, în special întreprinderile concurente ale beneficiarilor acestui ajutor și organizațiile profesionale (a se vedea în special Hotărârea 3F/Comisia, C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 97 În schimb, dacă reclamantul contestă temeinicia unei decizii de apreciere a ajutorului adoptată în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE sau la încheierea procedurii oficiale de investigare, simplul fapt că acesta poate fi considerat parte în cauză în sensul alineatului (2) al acestui articol nu poate fi suficient pentru ca acțiunea să fie admisibilă. Reclamantul trebuie să demonstreze în acest caz că are un statut special, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 93 din prezenta hotărâre. Acest lucru este valabil în special în cazul în care poziția pe piață a reclamantului este afectată în mod substanțial de ajutorul care face obiectul deciziei în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, punctul 37 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punctul 30).
- 98 În această privință, au fost recunoscute, printre altele, ca fiind vizate individual de o decizie a Comisiei de închidere a procedurii oficiale de investigare, în afara întreprinderii beneficiare, întreprinderile concurente ale acesteia din urmă care au jucat un rol activ în cadrul respectivei proceduri, în măsura în care poziția acestora pe piață este afectată în mod substanțial de măsura de ajutor care face obiectul deciziei atacate (a se vedea Hotărârea Sniace/Comisia, C-260/05 P, EU:C:2007:700, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 99 În ceea ce privește stabilirea unei astfel de afectări, Curtea a avut ocazia să precizeze că simpla împrejurare că un act precum decizia în litigiu poate exercita o anumită influență asupra raporturilor de concurență care există pe piața relevantă și că întreprinderea în cauză se găsea într-un raport de concurență cu beneficiarul acestui act nu poate, în orice caz, să fie suficientă pentru ca întreprinderea respectivă să poată fi considerată ca fiind vizată individual de acel act (a se vedea în acest sens Hotărârea British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punctul 47).
- 100 Prin urmare, o întreprindere nu se poate prevala numai de calitatea sa de concurentă în raport cu întreprinderea beneficiară, ci trebuie să dovedească, în plus, că se află într-o situație de fapt care o individualizează într-un mod analog celui în care este individualizat destinatarul (a se vedea în special Hotărârea British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punctul 48).
- 101 În speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 72 din prezenta hotărâre, prin decizia în litigiu, Comisia a informat Republica Franceză că obligația de restituire a ajutoarelor ilegale și incompatibile impusă acestui stat membru prin decizia Sernam 3 nu va fi extinsă la Geodis în cazul preluării de către aceasta a unei părți din activele grupului Sernam, din moment ce, în lipsa continuității economice, nu era dovedit că Geodis va avea folosința efectivă a acestor ajutoare.

- 102 În plus, rezultă în mod expres din cuprinsul punctului 54 din decizia în litigiu că aceasta nu se referă la caracterul prudent sau lipsit de prudență al investiției efectuate de Geodis, care constă în preluarea unei părți din activele grupului Sernam, și nu aduce atingere, în consecință, aprecierii acestei investiții de către Comisie din perspectiva articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 103 Rezultă de aici că ajutoarele care, potrivit deciziei în litigiu, nu pot fi recuperate de la cumpărătorul unei părți din activele beneficiarului lor inițial sunt în mod specific și exclusiv ajutoarele care au făcut deja obiectul deciziei Sernam 3.
- 104 Astfel cum a arătat avocatul general la punctele 147 și 169 din concluzii, decizia în litigiu trebuie, în consecință, să fie considerată o decizie conexă și complementară deciziei Sernam 3, în măsura în care îi precizează domeniul de aplicare în ceea ce privește calitatea de beneficiar al ajutoarelor în cauză și, prin urmare, în ceea ce o privește pe cea de debitor al obligației de restituire a acestora, ca urmare a intervenirii unui eveniment ulterior adoptării respectivei decizii, și anume, în speță, achiziția de către un terț a unei părți din activele beneficiarului inițial al ajutoarelor menționate.
- 105 Or, nu se contestă că decizia Sernam 3 a fost adoptată de Comisie la încheierea procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE.
- 106 În aceste condiții, se poate considera că recurente sunt vizate individual de decizia în litigiu, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, în cazul în care demonstrează, printre altele, că poziția lor pe piață a fost substanțial afectată prin acordarea ajutoarelor în cauză. În schimb, simplul fapt că pot fi considerate părți în cauză în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE nu este suficient pentru ca acțiunea să fie admisibilă.
- 107 În speță, recurente susțin că societățile Mory sunt vizate individual de decizia în litigiu, din moment ce, prin faptul că nu a inițiat procedura oficială de investigare, Comisia le-a privat pe acestea din urmă de drepturile procedurale care le sunt recunoscute la articolul 108 alineatul (2) TFUE, în special pentru a susține necompetența acestei instituții de a adopta decizia menționată. În plus, societățile Mory ar fi demonstrat existența unui interes de a exercita acțiunea. Mai mult, acestea ar fi participat la procedura administrativă care a condus la adoptarea deciziei Sernam 3 și ar fi întrebat Comisia în ziua anterioară adoptării deciziei în litigiu cu privire la temeiul juridic la care înțelegea să recurgă în acest scop. În plus, aceste societăți ar fi singurele care au formulat o acțiune la instanțele franceze pentru a constrânge autoritățile franceze să recupereze ajutoarele în cauză de la beneficiarii lor și ar fi introdus, la fel ca Superga Invest, o acțiune la aceste instanțe pentru a obține repararea prejudiciului suferit ca urmare a acordării ajutoarelor menționate.
- 108 Pe de altă parte, recurente arată, cu titlu suplimentar, că poziția concurențială a societăților Mory a fost afectată în mod substanțial de ajutoarele în cauză. Aceste societăți ar fi fost chiar constrânse să își înceteze activitățile pentru motive pe care le apreciază ca fiind legate de acordarea acestor ajutoare. În ceea ce privește Superga Invest, aceasta ar suferi, de asemenea, în calitatea sa de acționar al societăților Mory, efectele anticoncurențiale ale ajutoarelor menționate, în măsura în care ar putea decide să intre ea însăși pe piața în discuție.
- 109 În această privință, trebuie să se constate că, potrivit jurisprudenței amintite la punctele 62, 97 și 98 din prezenta hotărâre, încălcarea invocată a drepturilor procedurale recunoscute societăților Mory la articolul 108 alineatul (2) TFUE, interesul lor de a exercita acțiunea și rolul activ pe care l-au avut în cadrul procedurii care a condus la adoptarea deciziei Sernam 3 și a deciziei în litigiu nu sunt de natură, în prezenta cauză, să le individualizeze în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. În ceea ce privește împrejurarea că recurente au introdus o acțiune la instanțele naționale în vederea, pe de o parte, a constrângerii autorităților franceze să recupereze ajutoarele în cauză și, pe de altă parte, a reparării prejudiciului suferit ca urmare a acordării acestora, nici aceasta nu ar fi suficientă, ca atare, pentru a le individualiza în sensul respectivei dispoziții, din moment ce, în mod potențial, orice persoană poate să introducă astfel de acțiuni.

- 110 Pe de altă parte, deși recurente susțin, fie și numai cu titlu suplimentar, că poziția concurențială a societăților Mory a fost afectată în mod substanțial de ajutoarele în cauză, în special prin faptul că aceste societăți ar fi fost constrânse să își înceteze activitățile, este necesar să se constate că, nici în acțiunea lor în primă instanță, nici în cadrul prezentului recurs, ele nu au adus elemente de natură să susțină această afirmație. În plus, ele nu au furnizat Curții nicio informație privind structura pieței în cauză și situația lor concurențială pe această piață. În ceea ce privește Superga Invest, nu se contestă că aceasta nu activează pe piața în discuție și că nu poate, în consecință, să fie calificată drept concurentă a beneficiarului ajutoarelor în cauză. În plus, întrucât societățile Mory nu au demonstrat că poziția lor concurențială a fost afectată în mod substanțial de aceste ajutoare, Superga Invest nu poate invoca nicio calitate procesuală activă pe acest temei, doar pentru motivul calității sale de acționar al acestora.
- 111 În consecință, niciuna dintre recurente nu poate fi considerată ca fiind vizată individual de decizia în litigiu, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.
- 112 Prin urmare, excepția de inadmisibilitate a acțiunii în anulare introduse de recurente la Tribunal, invocată de Comisie în cadrul procedurii în primă instanță, trebuie să fie admisă în măsura în care această excepție reproșează recurentelor o lipsă a calității procesuale active și, prin urmare, este necesar să se respingă această acțiune ca fiind inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 113 În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (2) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, Curtea decide asupra repartizării cheltuielilor de judecată în cazul în care mai multe părți cad în pretenții.
- 114 Întrucât recurentelor li s-a admis recursul, însă li s-a respins acțiunea în anulare, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Ordonanța Tribunalului Uniunii Europene Mory și alții/Comisia (T-545/12, EU:T:2013:607).**
- 2) **Respinge ca inadmisibilă acțiunea în anulare introdusă de Mory SA, de Mory Team și de Superga Invest împotriva Deciziei C(2012) 2401 final a Comisiei din 4 aprilie 2012 privind preluarea activelor grupului Sernam în cadrul reorganizării judiciare a acestuia.**
- 3) **Mory SA, Mory Team, Superga Invest și Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.**

Semnături